

Plan sticanja zemljišta

Uroševac

Kosovo: Projekat regionalnih puteva– Podrška
Jedinici za sprovođenje projekta (JSP)

Klijent

Ministarstvo za infrastrukturu

Naziv dokumenta

Plan sticanja zemljišta: Pristupni put - Uroševac

Datum dokumenta

01.11.2017

Revizija: 4

iC consulenten Ziviltechniker GesmbH
SchönbrunnerStrasse 297, 1120 Vienna, Austria
T +43 1 521 69-0, F +43 1 521 69-180
office@ic-group.org, www.ic-group.org
FN 137252 t

EN ISO 9001

KONTROLNI LIST DOKUMENTA

Broj projekta: Broj projekta 46x16285

PRIPREMIO: **iC consulenten Ziviltechniker GesmbH**
SchönbrunnerStrasse 297, A-1120 Vienna
Tel: +43 1 521 69 0
Fax: +43 1 521 69 180
E-Mail: office@ic-group.org

PRIPREMIO ZA: **Ministarstvo za infrastrukturu**
Adresa: Ish Ndertesa e Germise 10000, Priština, Republika Kosovo
Telefon: 038/200-28-507
E-Mail: mi.info@rks-gov.net

DATUM: 31.01.2018

UREDNIK: Jacimovska, Mathews, Fezjic

Datum	Br. revizije	Urednik	Proverio	Odobrio	Potpis
2017-09-25	0	Fezjic	Mathews	Useini	
2017-10-12	1	Fezjic	Mathews	Useini	
2017-10-24	2	Fezjic	Mathews	Useini	
2017-11-01	3	Vaso	Mathews	Useini	
2018-01-31	4	Jacimovska	Mathews	Useini	

SADRŽAJ

1.	Uvod	1
1.1.	Cilj i delokrug dokumenta	1
1.2.	Opis projekta	1
1.3.	Status aktivnosti sticanja zemljišta.....	3
1.3.1.	Trenutni status sticanja zemljišta.....	3
1.3.2.	Planirani proces sticanja zemljišta	4
2.	Pravni i institucionalni okvir	4
2.1.	Zakon o eksproprijaciji kosova	4
2.1.1.	Opšti interes	5
2.1.2.	Zahtev za eksproprijaciju.....	5
2.1.3.	Preliminarna odluka o zakonitosti predložene eksproprijacije	5
2.1.4.	Konačna odluka o eksproprijaciji.....	5
2.1.5.	Naknada.....	5
2.1.6.	Vrednovanje imovine	6
2.1.7.	Krajnji rok	6
2.1.8.	Javne konsultacije.....	7
2.1.9.	Upravljanje žalbama	7
2.2.	Ostalo povezano zakonodavstvo.....	7
2.3.	Zahtevi EBRD-a	9
2.4.	Institucionalni okvir za sticanje zemljišta na kosovu	10
2.5.	Analiza nedostataka i mehanizmi premošćavanja	10
3.	Osnovne informacije.....	14
3.1.	Popis	14
3.2.	Socio-ekonomsko istraživanje	15
3.3.	Identifikovani uticaji	15
3.4.	Pogođene osobe i posedi	19
3.4.1.	Članovi domaćinstva.....	19
3.4.2.	Privatni putevi	19
3.4.3.	Etnička pripadnost.....	19
3.4.4.	Poljoprivredna proizvodnja	19
3.4.5.	Ugroženost	19
3.4.6.	Očekivani gubici.....	19

3.4.7.	Poželjna naknada.....	20
3.4.8.	Preduzeća	20
4.	Ključna načela, definicije i pitanja naknade.....	20
5.	Naknade i prava.....	22
6.	Objavljivanje informacija i javne konsultacije	24
6.1.	Objavljivanje informacija i konsultacije održane do sada	24
6.2.	Dostupni instrumenti komunikacije	25
6.3.	Planirano objavljivanje informacija i konsultacija	25
6.3.1.	Dokumenti i informacije koje će se objaviti	25
6.3.2.	Posete direktno pogođenim osobama	25
6.3.3.	Planirani sastanci	26
6.3.4.	Raspored javnih sastanaka	26
7.	Sprovođenje psz-a	26
7.1.	Odgovornosti sprovođenja.....	26
7.2.	Troškovi	27
7.3.	Praćenje i izveštavanje	27
8.	Mehanizam ulaganja žalbi.....	28

ANEKSI

- 0 Aneks 1 Zahtev za eksproprijaciju (nezvanični prevod)
- 0 Obrazac žalbe
- 0 Dijagram toka obrade žalbe

TABELE

Tabela 1: Zakonodavstvo u Republici Kosovo relevantno za potrebe sprovođenja projekta.....	Error! Bookmark not defined.
Tabela 2: Analiza nedostataka relevantna za eksproprijaciju i predložene mehanizme premošćavanja	14
Tabela 3: Pregled uticaja projekta vezano za sticanje zemljišta prema Elaboratu o eksproprijaciji.....	17
Tabela 4: Pregled uticaja projekta na neformalne PAP-ove	18
Tabela 5: Pregled uticaja projekta na objekte koji su u zvaničnom vlasništvu PAP-ova	Error! Bookmark not defined.
Tabela 6: Pregled uticaja projekta vezano za sticanje zemljišta	Error! Bookmark not defined.
Tabela 7: Matrica prava	24
Tabela 8: Odgovornosti za sprovođenje PSZ-a.....	27

SLIKE

Slika 1: Mapa puteva Republike Kosovo (Izvor: Ministarstvo za infrastrukturu)	2
Slika 2: Osobe na koja utiče eksproprijacija za potrebe sprovođenja projekta	3

1. UVOD

1.1. CILJ I DELOKRUG DOKUMENTA

Ovaj dokument predstavlja Plan sticanja zemljišta (PSZ) za Projekat regionalnih puteva na Kosovu koji sprovodi Ministarstvo za infrastrukturu Kosova za projektnu **deonicu N2 Pristupni put Uroševac**. Pripremljen je u skladu sa zakonima Kosova, kao i zahtevima Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Ekološke i socijalne politike 2014¹ i zahtevima učinkom (PR), posebno PR 5: sticanje zemljišta, prisilno preseljenje i ekonomsko raseljavanje. Odvojeni detaljni PSZ-ovi se pripremaju za ostale deonice puta u okviru ovog projekta.

PSZ određuje postupke koje treba da sledi Vlada Kosova preko Ministarstva za infrastrukturu (MI) i aktivnosti koje će preduzeti kako bi na odgovarajući način izvršila naknadu pogođenim osobama. U dokumentu se nalazi opis zemljišta, domaćinstava i preduzeća na koje će uticati kupovina imovine u opštini Uroševac. Cilj ovog PSZ-a je smanjenje negativnih uticaja prouzrokovana kupovinom zemljišta i ograničenja korišćenja i pristupa zemljištu pogođenim osobama i utvrđivanja prava različitih kategorija pogođenih osoba, uz posebnu pažnju na najugroženije.

PSZ se primenjuje na sve ugrožene osobe, bez obzira na ukupan broj ugroženih i da li imaju ili ne, zakonski registrovane isprave za zemlju. Ozbiljnost uticaja će svakako uticati na prirodu naknade i drugu pruženu pomoć.

Ovaj dokument PSZ je rezultat konsultacija, prikupljanja podataka i analiza koje je sproveo konsultant, iC consulenti i uključuje mere za zaštitu načina života pogođenih osoba. Pripremljen je na osnovu Okvira za sticanje zemljišta (OSZ), izrađenog u 2015. godini, kao deo due diligence projekta "Kosovo - regionalni i lokalni putevi – procena uticaja na životnu sredinu i društveno okruženje" koju su sproveli Enova, konsultanti i inženjeri, Sarajevo.

Zahtevi ovog PSZ-a su obavezni i za Vladu Kosova, preko MI-a i za izvođača radova koji će se angažovati za potrebe izgradnje u okviru projekta i funkcionalizacije projekta.

1.2. OPIS PROJEKTA

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) razmatra mogućnost pružanja finansijskih sredstava MI-u u cilju pružanja podrške radovima na poboljšanju nacionalnih puteva u okviru projekta Regionalni putevi na Kosovu (Projekat). Projekat podrazumeva proširenje na četiri saobraćajne trake ulaznih / izlaznih puteva u opštinama Gnjilane, Uroševac i Prizren, i rehabilitaciju puta Klokot - Gnjilane. Ove deonice se smatraju prioritetnim projektima u okviru *Strategije multimodalnog transporta (2012-2021)* i *Akcionog plana (2012-2016)* Kosova. Due diligence za projekat je završen u 2015. godini i Okvir za sticanje zemljišta (OSZ) je izrađen je za delove projekta korišćenjem informacija koje su bile dostupne konsultantu². Odvojeni OSZ-ovi se izrađuju za svaki deo projekta.

Deonica N2 pristupnog puta ka Uroševcu je najbrža veza iz smera glavnog grada Prištine, preko opštine Uroševac, do Skoplja u Makedoniji. Ovo je tranzitni put budućeg autoputa R6 koji povezuje Prištinu - Skoplje, koji se trenutno gradi, a čiji se završetak očekuje do kraja 2018. godine. Ovaj deo je ogranak osnovne nacionalne i regionalne mreže puteva na Kosovu, te je stoga pod nadležnošću MI-a (Slika 1).

¹ Kompletan tekst EBRD ESP-a je dostupan na:

<http://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

² PSZ je javno dostupan na: http://miks.net/repository/docs/2016_02_15_081438_Kosovo_Roads_LAF_final_8_Dec_2.pdf

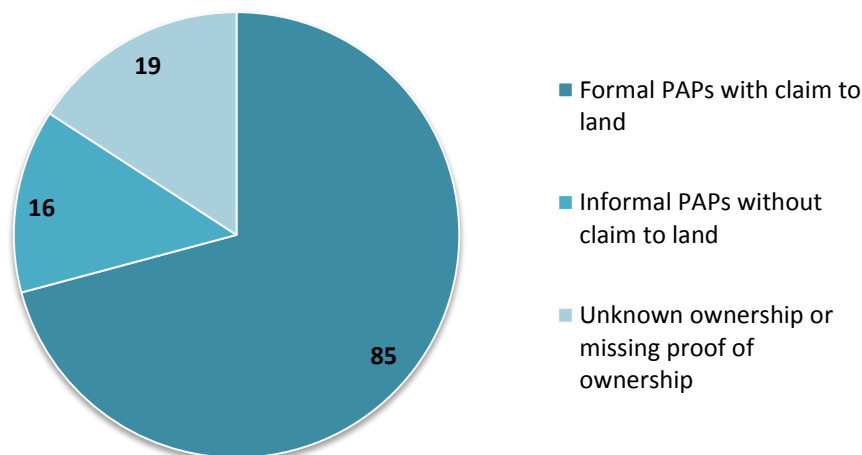
Grafikon1: Mapa puteva Republike Kosovo (Izvor: Ministarstvo za infrastrukturu)

Dužina pristupnog puta iznosiće 5.600 m, četiri saobraćajne trake, računajući: 5 kružnih tokova, od kojih će jedan biti nadvožnjak u obliku posebne petlje, jedan most - dužine 10m, uključujući sledeću infrastrukturu: električna energija, kanalizacija, sistem odvodnjavanja, saobraćajni znakovi i rasveta.

Plan kolovoza i trotoara obuhvata: autoput sa dve saobraćajne trake po smeru 3.3 i širina 3.4 m i 2 trake za ubrzanje i usporavanje sa širinom od 2 m. Ove trake su podeljene središnjim razdelnim pojasom širine 2m. Pešačke staze su planirane sa obe strane puta, širine 1,5m.

Ovo je jedan od nacionalnih puteva sa najgušćim saobraćajem. Pored prometnog saobraćaja, put prolazi kroz urbano područje Uroševca i odvaja naselja Biba i Talinovce.

Uz ovu deonicu puta, postoji veliki broj preduzeća (skladišta, tržni centri, benzinske pumpe, auto placevi itd.) sa velikim protokom vozila i pešaka, od kojih će neki biti pogođeni projektom u smislu eksproprijacije zemljišta (kao što je definisano u odeljku 3 ovog dokumenta). Postoji mali broj stambenih objekata koji su evidentirani i ovi objekti su raspoređeni nasumično duž ove deonice, ali neće biti pogođeni i uticaji će biti ograničeni na nepoljoprivredne komercijalne objekte i aktivnosti. Nisu zabeležene posebno ugrožene grupe tokom poseta na terenu u 2015. godine tokom vršenja due diligence za projekat, a to je potvrđeno tokom popisa u junu 2017. Nijedan objekat kulturnog nasleđa nije evidentiran do 2015. godine, a što je potvrđeno 2017. godine. Grafikon 2 pokazuje broj PAP-ova pogođenih preuzimanjem zemljišta usled sprovođenja ovog projekta.

Grafikon 2: Osobe pogođene eksproprijacijom za potrebe sprovođenja projekta

1.3. STATUS AKTIVNOSTI STICANJA ZEMLJIŠTA

1.3.1. Trenutni status sticanja zemljišta

MI, kao podnosilac zahteva, je uputio Zahtev za eksproprijaciju (Referenca: 2848, 04. aprila 2017. godine) Kancelariji za eksproprijaciju MŽSPP-a, za zvanično pokretanje postupka eksproprijacije u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom (vidi Poglavlje 2 ovog dokumenta za opis postupka), nakon usvajanja i završetka Elaborata o eksproprijaciji za proširenje nacionalnog puta N2: ulaz u grad Uroševac (Infra Plus, decembar 2016. godine) (Elaborat o eksproprijaciji).

Na osnovu najnovijih podataka Ministarstva za infrastrukturu, MŽSPP je primilo zahtev tokom decembra 2017. (Odluka br. 12/21 od 22.12.2017), koji je MI podneo ranije ove godine. Zakonski rok prema Zakonu o eksproprijaciji Kosova bio je 15 dana od dana prijema zahteva, tj. Zahtev za eksproprijaciju (Aneks 1 ovog dokumenta). Međutim, proces eksproprijacije je još uvijek u ranoj fazi, s obzirom da Ministarstvo finansija i Kancelarija za nepokretnu imovinu tek treba da utvrde iznos naknade za svaku od pogođenih grupa.

Naime, samo su površine parcela koje će biti pogođene, definisane u Elaboratu dok uticaje projekta koji se odnose na eksproprijaciju zemljišta tek treba definisati (tj. za vreme izrade ovog dokumenta nije izvršeno vrednovanje).

Vlada Kosova je obavestila identifikovane nosioce imovinskog prava. Odluka br. 12/21 o odobrenju objavljena je u Službenom listu, a u dnevnom novinama na Kosovu ima veliku cirkulaciju, čije se objavljivanje ponavlja nakon 7-10 dana, nakon čega sledi desetodnevni period tokom kojeg zainteresovane strane imaju pravo da podnesu pisane komentare organu za eksproprijaciju. Nakon objavljivanja, organ za eksproprijaciju je bio dužan da

održati javnu raspravu u roku od 15 dana u svakoj odgovarajućoj opštini u kojoj se nalaze imovine koja su predmet eksproprijacije, a koja je preduzeta tokom januara 2018. godine.

S obzirom na to da kosovski zakoni ne prepoznaju neformalne korisnike zemljišta, celokupan proces se odnosi samo na formalne vlasnike/korisnike zemljišta (vidi Odeljak **Error! Reference source not found.** ovog dokumenta za opis razlika između zakonodavstva Kosova i zahteva EBRD-a).

1.3.2. Planirani proces sticanja zemljišta

Prema postupku utvrđenom u nacionalnom zakonodavstvu, od MŽSPP-a se zahtevalo povezivanje sa KAK-om kako bi se osiguralo da su informacije navedene u Elaboratu o eksproprijaciji, ažurirane i tačne. Kada se potvrdilo da je Elaborat o eksproprijaciji tačan, MŽSPP je usvojio Odluku br. 12/21 od 22.12.2017. o prihvatanju zahteva za dalju obradu i dostavilo je kopiju zahteva i prateće dokumente Kancelariji za vrednovanje nepokretne imovine u okviru Ministarstva finansija (MF) za vrednovanje pogođene imovine.

Elaborat o eksproprijaciji se trenutno čuva u Ministarstvu finansija, odnosno u Kancelariji za nepokretnu imovinu u okviru Odeljenja za porez na imovinu i u procesu je čekaња administrativnog postupka navedenog u Zakonu o eksproprijaciji Kosova (vidi odeljak **Error! Reference source not found.**). Imajući u vidu da lokalni dokumenti o eksproprijaciji pokrivaju samo formalne korisnike, ovaj dokument identifikuje i neformalne korisnike, dokument o eksproprijaciji zemljišta mora biti revidiran tako da uključi sve pogođene zemljišne parcele i korisnike zemljišta bez obzira na status njihove formalnosti. MI će ažurirati dokumente o eksproprijaciji zemljišta uz pomoć eksperata MF-a. Službena izmena dokumentacije (pismo) treba podneti zahtevajući kompenzaciju za kategorije ii i iii PAP-a u vezi sa Sporazumom o zajmu između Vlade Kosova i EBRD-a. Pismo treba MI (korisnik eksproprijacije) dostaviti MSPP-i (organ za eksproprijaciju) i MF-u (vrednovanje i obračun naknade). Nakon ažuriranja Elaborata o eksproprijaciji, Odluka o preliminarnoj eksproprijaciji pokrivaće sve 3 kategorije PAP-a: (i) formalni vlasnici zemljišta i struktura, (ii) neformalni korisnici zemljišta bez prava na zemljište (zemljište u vlasništvu države), ali sa pravima na strukture, (iii) vlasnike preduzeća i zaposlene u preduzećima koja se nalaze u strukturama koje pripadaju formalnim i neformalnim korisnicima.

Zbog toga još uvek nije definisan vremenski rok za proces sticanja zemljišta koji je na čekaњу. Prema članu 16. Zakona o eksproprijaciji, „*iznos naknade za eksproprijaciju određen konačnom odlukom biće u potpunosti isplaćen u roku od dve (2) godine od dana stupanja odluke na snagu.*”. Prema iskustvu JSP-a iz sličnih projekata, procenjeno trajanje celokupnog postupka eksproprijacije, traje otprilike 2 do 3 godine.

2. PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

2.1. ZAKON O EKSPROPRIJACIJI KOSOVA

Postupak eksproprijacije zemljišta i preseljenja na Kosovu je prvenstveno regulisan *Zakonom br. 03 / L-139 o eksproprijaciji nepokretne imovine sa izmenama i dopunama Zakona br. 03 / L-205 od 28. oktobra 2010. godine* (Zakon o eksproprijaciji Kosova). Zakon predviđa postupak, uključujući pravne lekove za zaštitu pojedinaca od nesrazmernih mešanja u pravo na nepokretnu imovinu.³ Ključne odredbe ovog zakona su rezimirane u nastavku.

³ Prema zakonu nepokretna imovina obuhvata: (i) zemljište, (ii) objekte ili posebne delove objekta izgrađenog ispod ili na površini zemljišta, (iii) oprema ili pomoćni delovi koji su trajno pričvršćeni za zemljište ili objekat i koji se ne mogu, bez ulaganja nepotrebnog ili neekonomičnog napora, ukloniti i (iv) neobrane plodove na zemljištu

2.1.1. Opšti interes

Eksproprijacija se može preduzeti samo ako su ispunjeni svi naredni uslovi (član 4.):

- i. eksproprijacija se direktno odnosi na ostvarivanje legitimne javne svrhe;
- ii. legitimna javna svrha se praktično ne može postići bez eksproprijacije;
- iii. javne koristi koje se dobijaju od eksproprijacije, prevazilaze interese na koje će negativno uticati;
- iv. izbor imovine za eksproprijaciju nije izvršen u cilju diskriminacije ili nije u suprotnosti sa odredbama protiv diskriminacije; i,
- v. organ za eksproprijaciju je poštovao sve primenjive odredbe Zakona.

2.1.2. Zahtev za eksproprijaciju

Pokretanje postupka eksproprijacije vrši organ za eksproprijaciju (MŽSPP), ili putem zahteva za eksproprijaciju koji se podnosi organu za eksproprijaciju (član 7.), u ovom slučaju od strane MI-a MŽSPP-u. Zahtev sadrži neophodne informacije o nosiocima imovinskog prava i pogođene imovine, opis svih prava koja se odnose na parcelu, detaljan opis javne svrhe za koju se traži eksproprijacija, uz dokumente koji sadrže evidenciju o imovini, katastarske, prostorne ili urbanističke planove i dokaz da su ili će biti dostupna dovoljna finansijska sredstva za blagovremenu isplatu naknade.

Po prijemu zahteva, organ za eksproprijaciju razmatra zahtev i može potvrditi ili odbiti isti, u celosti ili delimično.

U slučaju odobrenja, organ za eksproprijaciju šalje kopiju zahteva i sve priložene dokumente Kancelariji za vrednovanje nepokretne imovine i obaveštava identifikovane nosioce imovinskog prava. Odluka o odobrenju se objavljuje u Službenom listu i u dnevnim novinama na Kosovu, koje imaju visok tiraž, a čije se objavljivanje ponavlja u periodu 7-10 dana, nakon čega sledi desetodnevni period u kojem zainteresovane strane imaju pravo da podnesu pisane komentare organu za eksproprijaciju. Nakon objavljivanja, organ za eksproprijaciju je dužan da održi javnu raspravu u roku od 15 dana u svakoj opštini u kojoj se nalazi nepokretna imovina koja je predmet eksproprijacije.

2.1.3. Preliminarna odluka o zakonitosti predložene eksproprijacije

Nakon razmatranja pisanih komentara i zabrinutosti iznetih na raspravama, organ za eksproprijaciju usvaja preliminarnu odluku u roku od 30 dana (član 10.). Organ može odbiti eksproprijaciju na osnovu iznetih komentara i zabrinutosti ili u slučaju da utvrdi da predložena eksproprijacija ne ispunjava zakonske uslove. Preliminarna odluka se objavljuje u Službenom listu Kosova i u dnevnim novinama.

2.1.4. Konačna odluka o eksproprijaciji

Organ za eksproprijaciju usvaja konačnu odluku kojom odobrava ili odbija zahtev u roku od 12 meseci nakon stupanja na snagu Preliminarne odluke (član 11.). Konačna odluka se objavljuje u Službenom listu Kosova i u dnevnim novinama. Konačna odluka ne može biti usvojena u slučaju da se žalbe protiv Preliminarne odluke u vezi sa pogođenim imovinama i dalje nalaze u postupku čekanja pred sudom. Ako zahtev obuhvata više od jedne parcele imovine, organ za eksproprijaciju može doneti jednu ili više konačnih odluka, pri čemu svaka takva Konačna odluka obuhvata jednu ili više parcela u pitanju.

2.1.5. Naknada

Naknada se reguliše i Zakonom o eksproprijaciji Kosova i *Administrativnim uputstvom o usvajanju tehničkih metoda za vrednovanje i kriterijuma za izračunavanje iznosa naknade za eksproprijisanu nepokretnu imovinu i štete nastale eksproprijacijom br.*

02/2015, usvojenog 2015. godine od strane Ministarstva Finansije na osnovu Zakona. U skladu sa zakonom, naknada se plaća na osnovu tržišne vrednosti imovine⁴, uključujući njene pomoćne objekte i voće, plus svu dokazanu direktnu štetu nastalu zbog eksproprijacije. Naknada se isplaćuje u gotovini⁵ i uključuje iznos utvrđen konačnom odlukom plus kamatu na takav iznos koji je nastala između datuma stupanja na snagu konačne odluke i datuma isplate.

Nijedna promena u vlasničkom ili drugim pravima pogođenih osoba se ne sprovodi ili ne primenjuje dok konačna odluka ne stupi na snagu, a naknada koja je zatražena konačnom odlukom ne bude isplaćena. Dok se navedeni uslovi ne ispune, imovina se registruje na ime Vlade Kosova.

2.1.6. Vrednovanje imovine

Kancelarija za vrednovanje nepokretne imovine je odgovorna za vrednovanje imovine u procesu eksproprijacije (članovi 21. i 22.), na osnovu gore navedenog *Administrativnog uputstva* kojim se uređuje detaljna metodologija za izračunavanje naknade za eksproprijaciju imovine i štete nastale eksproprijacijom⁶.

Jedna od sledećih metoda ili kombinovanih metoda procene imovine mogu se odabrati tokom procene nepokretne imovine:

- komparativna metoda prodaje,
- metoda troškova, i
- metoda prihoda.

Vrednost imovine koja se smatra poljoprivrednim zemljištem, uzima u obzir kvalitet zemljišta, blizinu stanovanja, pristup infrastrukturi, veličinu i oblik parcele, sistem navodnjavanja ili potencijal navodnjavanja, kao i druge uslove životne sredine koji se odnose na fizičke karakteristike terena (nadmorska visina i nagib). Vrednost šumskog zemljišta i šume, se određuje uzimanjem u obzir kvaliteta zemljišta, ekološku vrednost zemljišta, geografsku lokaciju, količinu i kvalitet biomase, nivo investicija i pristup infrastrukturi, uslove transporta i ekološke uslove. Procena naseljenih i drugih izgrađenih površina razmatra kriterijume kao što su: vrsta objekta, građevinski materijal, površina u m² za stambene i nestambene objekte, godina izgradnje, pristup putevima, pristup javnim uslugama, sistem grejanja, uslovi objekta, uslovi iznajmljivanja i zakupa, troškovi rada i održavanja itd.

Tokom procesa vrednovanja, vlasnici i zainteresovani nosioci imaju pravo da dostave svoje stavove u pisanom obliku u vezi sa takvim vrednovanjem Kancelariji, kao i da ospore konačnu odluku o vrednovanju Kancelarije pokretanjem postupka pred sudom.

2.1.7. Krajnji rok

Zakon o eksproprijaciji Kosova (član 7.) određuje krajnji rok za donošenje odluke o prihvatanju zahteva za eksproprijaciju i objavljivanje odluke u Službenom listu Kosova i u novinama koje imaju veliki tiraž na Kosovu.

Zakon o eksproprijaciji Kosova posebno predviđa da će se od iznosa naknade isključiti sledeće:

⁴ Tržišna vrednost se definiše kao: „cena koju je kupac voljan da plati i cena po kojoj je prodavac voljan da proda nepokretnu imovinu kao deo službene transakcije u okviru koje ni jedna od strane nije u obavezi da primenjuje silu i između strana nema srodničkih ili bračnih odnosa, zajedničkog vlasništva ili poslovne povezanosti.”

⁵ Naknada u naturi u smislu zemljište za zemljište (ili kombinacija naknade u naturi i gotovine) s daje isključivo u slučajevima kada je Vlada organ za eksproprijaciju i kada je više od 20 parcela predmet eksproprijacije i ako se postigne dogovor sa vlasnicima te imovine.

⁶ U Zakonu o eksproprijaciji ce navodi:“Naknada obuhvata naknadu za svu dokazanu direktnu štetu prouzrokovanu oštećenom licu usled eksproprijacije plus vrednost eksproporisane nepokretne imovine, uključujući – ako je primenjivo – dodatna prava i plodove”

- troškovi ili vrednosti bilo kakvih poboljšanja na imovini, objektima izgrađenih ili proširenih, ili zasađenih drveća i useva na imovini nakon datuma odluke o prihvatanju zahteva za dalju obradu eksproprijacije (donesene pre preliminarne odluke) objavljene u Službenom listu,
- sve promene u tržišnoj vrednosti imovine koje nastanu nakon datuma usvajanja odluke kojom se odobravaju pripreme aktivnosti na toj imovini ili datuma prvog podnošenja zahteva za eksproprijaciju, u zavisnosti od toga koji nastane ranije,
- sve ostale promene u tržišnoj vrednosti imovine pre početka postupka eksproprijacije, ukoliko se za takve promene može dokazati da se mogu pripisati ceni ili tržišnoj manipulaciji ili špekulacijama od strane osobe (ili njihovih rođaka ili saradnika) koji su imali informacije o predstojećoj ili potencijalnoj eksproprijaciji dotične imovine.

2.1.8. Javne konsultacije

Zakon o eksproprijaciji Kosova pruža pogođenim osobama mehanizam formalne javne konsultacije (član 9.), nakon objavljivanja odluke o prihvatanju zahteva za eksproprijaciju u medijima, kada bilo koja zainteresovana strana organu za eksproprijaciju, ima pravo da podnese pismene komentare o dotičnoj eksproprijaciji. Nakon toga, organ za eksproprijaciju organizuje javnu raspravu u opštini u kojoj se sprovodi eksproprijacija. Osobe koje žele da prisustvuju takvim javnim raspravama dužne su da pruže dokaz da su oni javni službenici opštine u kojoj se održava rasprava, ili vlasnici ili nosioci interesa u vezi sa dotičnom imovinom koja se nalazi u opštini u kojoj se održava rasprava ili zakoniti punomoćnik i ili zastupnik tih javnih službenika, vlasnika ili nosioca interesa.

2.1.9. Upravljanje žalbama

Žalbe utvrđene Zakonom o eksproprijaciji Kosova, uključuju: (i) žalbe kojima se osporava preliminarne odluke o legitimnosti predložene eksproprijacije, (ii) žalbe kojima se osporava adekvatnost naknade, (iii) žalbe za naknadu štete nastale iz delimične eksproprijacije; (iv) žalbe kojima se osporava legitimnost odluke o privremenom korišćenju imovine.

2.2. OSTALO POVEZANO ZAKONODAVSTVO

Ostali zakoni na Kosovu relevantni za sprovođenje projekta su rezimirani u tabeli 1.

Zakon	Rezime i ključne tačke
Ustav Republike Kosovo	Ustav zabranjuje proizvoljno oduzimanje imovine (član 46.) - organi mogu izvršiti eksproprijaciju imovine samo ako je takva eksproprijacija odobrena zakonom, neophodna ili odgovarajuća za postizanje javne svrhe ili promovisanje javnog interesa, a zatim ako je praćena obezbeđivanjem neposredne i adekvatne nadoknade za osobu(e) čija je imovina eksproprijisana.
Zakon o imovini i drugim stvarnim pravima br. 03 / L-154 od 15. jula 2009. godine	Uređuje stvaranje, sadržaj, prenos, zaštitu i prestanak stvarnih prava kao što su vlasništvo, ograničena stvarna prava, posedovanje, stvarna prava na sigurnost i stvarna prava na korišćenje. Predviđa da se vlasništvo i druga stvarna prava mogu ograničiti ili oduzeti protiv volje zakonitih vlasnika u skladu sa uslovima i procedurama definisanim važećim zakonima.
Zakon o katastru br. 04/L-	Reguliše Katastar nepokretne imovine, nacionalna i geodetska merenja,

Zakon	Rezime i ključne tačke
013 od 12. avgusta 2011. godine	geodetske i katastarske radove, kao i sticanje, registraciju, čuvanje, održavanje i korišćenje katastarskih podataka.
Zakon o izmenama i dopunama Zakona br. 2002/5 o osnivanju Registra prava na nepokretnu imovinu br. 04/L-009 od 21. jula 2011. godine	Utvrđuje načela primene i validacije prava na nepokretnu imovinu na Kosovu putem mehanizma Registra prava na nepokretnu imovinu. Prava na nepokretnu imovinu, uključujući (i) vlasništvo, (ii) hipoteke, (iii) servituti, (iv) prava korišćenja opštinske, javne, društvene i državne imovine i (v) opterećenja i naknade imovine upisane u Registar. Propisuje nadležnost za celokupnu administraciju Registra Katastarskoj agenciji Kosova(KAK) i imenuje Opštinske katastarske kancelarije (OKK) za registraciju, u pisanoj formi, prava na nepokretnu imovinu u Registar, u okviru nadležnosti KAK-a.
Zakon o upravnom postupku br. 02 / L-28 od 22. jula 2005. godine	<p>Ovaj zakon utvrđuje načela kojih se pridržavaju svi organi javne uprave prilikom vršenja svojih funkcija putem individualnih ili kolektivnih upravnih akata.</p> <p>Organi javne uprave, prilikom vršenja svoje administrativne aktivnosti, moraju da uspostave pravičnu ravnotežu između uključenih javnih i privatnih interesa, kako bi se izbeglo nepotrebno kršenje prava i interesa fizičkih i pravnih lica.</p> <p>Organima državne uprave nije dozvoljeno da odvajaju fizička i pravna lica tokom upravnog postupka na osnovu pola, jezika, političke ili druge pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porekla, bogatstva, rođenja ili bilo kog drugog statusa.</p> <p>Svako fizičko i pravno lice ima pravo na (i) dobijanje informacija koje su na raspolaganju organima javne uprave, (ii) dobijanje takvih informacije na blagovremeni način, (iii) dobijanje istih na isti način kao i sva druga lica i (iv) dobijanje istih u odgovarajućem i efektivnom obliku.</p>
Zakon br. 04/L-020 o izmeni Zakona o zaštiti i promovisanju prava zajednica i njihovih pripadnika u Republici Kosovo br. 03/L-047 od 21. decembra 2011.	<p>Definiše kosovske zajednice i njihova posebna prava u smislu njihovog identiteta, religije, obrazovanja, upotrebe jezika, kulture, zdravlja, medija, ekonomskih i socijalnih mogućnosti i njihovog političkog zastupanja u svim državnim mehanizmima.</p> <p>Pružna mere za zaštitu kulturnog i verskog nasleđa, javne programe za zapošljavanje posebno za zajednice Roma, Aškalija i Egipćana, obrazovanje na njihovom jeziku i sl.</p>
Zakon o upotrebi jezika br. 02/L-37 od 21. oktobra 2006. godine	<p>Reguliše upotrebu zvaničnih jezika, kao i jezika zajednica, čiji maternji jezik nije zvanični jezik, u Kosovkim institucijama i drugim organizacijama i preduzećima koja vrše javne funkcije i usluge;</p> <p>Dodeljuje ravnopravan status albanskom i srpskom jeziku kao zvaničnim jezicima na Kosovu.</p> <p>Obezbeđuje pravo svih zajednica na Kosovu da sačuvaju, održe i promovišu svoj jezički identitet.</p>
Zakon o zaštiti od diskriminacije br. 05 / L-021 od 15. juna 2015. godine	<p>Uspostavlja opšti okvir za sprečavanje i borbu protiv diskriminacije po osnovu nacionalnosti ili u vezi sa nekom zajednicom, socijalnim poreklom, rasom, etničkom pripadnošću, bojom kože, rođenjem, poreklom, polom, rodnom, rodnim identitetom, seksualnim opredeljenjem, jezikom, državljanstvom, religijom ili religioznom uverenjima, političkom pripadnošću, političkim ili drugim mišljenjem, socijalnim ili ličnim statusom, godinama starosti, porodičnim ili bračnim statusom, trudnoćom, materinstvom, bogatstvom, zdravstvenim stanjem, invaliditetom, genetskim nasledstvom ili nekom drugom osnovom, u cilju primene načela jednakog tretmana.</p> <p>Svrha je sprečavanje svih delovanja ili propuštanja u delovanja, svih državnih i lokalnih institucija, fizičkih i pravnih lica, javnog i privatnog sektora, koji krše, koji su kršili ili mogu kršiti prava bilo kog lica ili fizičkih i pravnih lica, između</p>

Zakon	Rezime i ključne tačke
	ostalog, koja se odnose na (i) pristup stanovanju koje je na raspolaganju javnosti, kao i pristup ostalim oblicima imovine (nepokretne i pokretne); i (ii) pravedan i ravnopravan tretmanom u sudskim postupcima i postupcima svih organa koji funkcionišu u sektoru pravosuđa;
Zakon o rodnoj ravnopravnosti br. 05 / L-020 od 15. juna 2015. godine	Ima za cilj zaštitu i promovisanje rodne ravnopravnosti kao osnovne vrednosti demokratskog razvoja društva.
Zakon o prostornom planiranju br. 04 / L-174 od 19. avgusta 2013. godine	Definišu osnovna načela prostornog planiranja, metodologija prostornog razvoja i propise, kao i odgovornosti organa uprave na centralnom i lokalnom nivou za izradu i sprovođenje prostorno-planskih dokumenata.
Zakon o izgradnji br. 04 / L-110 od 19. juna 2012. godine	Ovim zakonom reguliše se postupak izdavanja građevinskih dozvola, saglasnost sa zahtevima za građevinske dozvole, izdavanje uverenja o upotrebi, projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, rušenje, inspeksijski nadzor, građevinska inspekcija
Zakon o inspektoratu u sektoru životne sredine, vode, prirode, prostornog planiranja i izgradnje br. 04 / L-175 od 21. oktobra 2013. godine	Reguliše načela, organizaciju i inspeksijski nadzor, koordinacija inspeksijskog nadzora, prava, dužnosti, ovlašćenja inspektora, prava, obaveze i nadzorne subjekte, procedura za vršenje inspekcije i druga važna pitanja koja se odnose na inspeksijski nadzor. Predviđa da inspeksijski nadzor i kontrola kroz urbanu inspekciju primenom ovog zakona i drugih zakona koji se odnose na područje urbanističkog i prostornog planiranja budu odgovornost inspektorata za prostorno i urbano planiranje.

Tabela 1: Zakonodavstvo u Republici Kosovo relevantno za potrebe sprovođenja projekta

2.3. ZAHTEVI EBRD-A

EBRD za ovaj projekat primenjuje svoju Ekološku i socijalnu politiku (2014). Sticanje zemljišta obuhvaćeno je zahtevima za učinkom (PR) 5 iz Politike. Glavne tačke PR 5 su sledeće:

- Treba istražiti sva izvodljiva alternativna idejna rešenja kako bi se izbeglo ili barem smanjilo fizičko i/ili ekonomsko raseljavanje;
- Pregovori o naseljima se podstiču u cilju izbegavanja eksproprijacije i eliminisanja potrebe za uključivanjem državnih organa za prisilno raseljenje osoba;
- Neželjene socijalne i ekonomske uticaje koji nastaju sticanjem zemljišta ili ograničavanjem upotrebe i pristupa zemljištu pogođenim osobama trebalo bi smanjiti: (i) obezbeđivanjem naknade za gubitak imovine u iznosu troškova zamene; i (ii) osiguranje da se aktivnosti za sticanje zemljišta sprovode uz odgovarajuće objavljivanje podataka, konsultacija i informisanog učešća onih koji su pogođeni;
- Trebalo bi poboljšati sredstva za život i životni standard raseljenih osoba ili, u najmanju ruku, vratiti ih na nivo pred-projektnih aktivnosti;
- Neformalni posednici zemljišta nemaju pravo na naknadu za zemljište; međutim, oni bi trebalo da dobiju naknadu za poboljšanje zemljišta i trebala bi im biti pružanja pomoći u preseljenju. Oni će takođe dobiti naknadu u iznosu troškova potpune zamene za svu izgubljenu imovinu osim za zemljište;

- Mehanizam za ulaganje žalbi mora biti uspostavljen što je pre moguće, u cilju primanja i rešavanja na blagovremeni način žalbi koje se odnose na naknadu ili preseljenje a koje ulažu raseljene osobe i /ili članovi zajednice domaćina, uključujući i mehanizam pravne zaštite osmišljen za rešavanje sporova na nepristrasan način.

2.4. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA STICANJE ZEMLJIŠTA NA KOSOVU

U skladu sa Zakonom o eksproprijaciji Kosova, upravni organ ("organ za eksproprijaciju") nadležan za eksproprijaciju zemljišta za ovaj projekat je Vlada Kosova preko **Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje (MŽSPP)**, koje deluje kao organ za eksproprijaciju u ime svih organa na centralnom nivou.⁷

Ostale ključne institucije uključene u proces eksproprijacije su:

- **Kancelarija za vrednovanje nepokretne imovine** (u okviru Odeljenja za porez na imovinu) u Ministarstvu finansija, jedini javni organ nadležan za vrednovanje nepokretne imovine koja je predmet eksproprijacije od strane bilo kog organa za eksproprijaciju (opština ili vlada).
- **Katastarska agencija Kosova (KAK)**, najviši organ katastra, geodezije i kartografije na Kosovu, odgovorna je za celokupnu administraciju kompjuterizovanog Registra prava na nepokretnu imovinu Kosova.
- **Opštinske katastarske kancelarije**, registruju (u Registru prava na nepokretnu imovinu) konačne odluke o eksproprijaciji nepokretne imovine (podnesene od strane organa za eksproprijaciju), kako bi sprečili vlasnike ili nosioce interesa da prenesu ili dodele bilo kojem trećem licu vlasničko ili drugo pravo ili interese nad dotičnom imovinom ili kako bi se sprečili od preduzimanja građevinskih radova na predmetnoj imovini.

2.5. ANALIZA NEDOSTATAKA I MEHANIZMI PREMOŠĆAVANJA

Tabela 2 pruža pregled poređenja pravnog okvira Kosova o eksproprijaciji i EBRD PR 5: Sticanje zemljišta, nedobrovoljno raseljavanje i ekonomsko raseljavanje, zahtevi i aktivnosti i koje treba preduzeti kako bi se premostile razlike između nacionalnog zakonodavstva i zahteva EBRD-a.

Pitanje	Odredbe zakona o eksproprijaciji Kosova	Zahtev EBRD-a	Mera/aktivnost za premošćavanje razlike
Izbegavanje ili smanjenje raseljavanja	Nema odredaba o izbegavanju ili smanjenju raseljavanja.	Razmatranje izvodljivih alternativa idejnog rešenja kako bi se izbeglo ili barem smanjilo fizičko i/ili ekonomsko raseljavanje, uz usklađivanje ekoloških, socijalnih i finansijskih troškova i koristi.	Projekat će omogućiti razmatranje mikro preseljenja kako bi se izbeglo sticanje zemljišta gde je to moguće, u skladu sa ključnim načelima sticanja zemljišta /naknade koja su navedena u PSZ-u.
Sprovođenje i planiranje preseljenja	Zahteva samo studiju eksproprijacije kao osnovni popis, bez izričitog zahteva koji se odnosi na socio-	Potrebno je sprovesti popis i socio-ekonomsku procenu početne osnove za identifikaciju osoba koje će se preseliti i koje	Plan sticanja zemljišta (PSZ) sadrži popis i socio-ekonomsko istraživanje, kao i matricu prava.

⁷Prema Odluci Vlade br. 05/147 od 05. oktobra 2010. godine, u okviru MŽSPP formirana je Kancelarija za eksproprijaciju.

Pitanje	Odredbe zakona o eksproprijaciji Kosova	Zahtev EBRD-a	Mera/aktivnost za premošćivanje razlike
	ekonomska istraživanja ili izradu planova za preseljenje.	će imati pravo na naknadu i pomoć, a akcioni plan preseljenja mora se pripremiti i sprovesti.	
Pregovori o naseljima	Ne zahteva ili ne podstiče pregovore o naseljima.	Podsticanje pregovarao naseljima kako bi se izbegla eksproprijacija i uklonila potreba za uključivanjem državnih organa za prisilno raseljavanje osoba.	Pregovori o naseljima će se sprovoditi tamo gde je to moguće, čak i pre početka postupka eksproprijacije, u skladu sa ključnim načelima sticanja zemljišta /naknade koja su navedena u PSZ-u.
Podobnost i formalnost	Eksproprijacija se preduzima samo za nepokretnu imovinu i građevinske objekte na privatnoj nepokretnoj imovini. Postupak se primenjuje samo za objekte koje su legalizovani ili mogu biti legalizovani prema primenjivim zakonima na Kosovu na dan donošenja konačne odluke o eksproprijaciji.	Nedostatak dokumentacije o vlasništvu ne utiče na podobnost za dobijanje pomoći bilo kog kandidata ili vlasnika imovine, bez obzira na njihov formalan status.	Nepokretna imovina se nadoknađuje bez obzira na status formalnosti.
Prava neformalnih korisnika zemljišta	Neformalni korisnici zemljišta se ne priznaju. Nema odredbi koje se odnose na prava ove kategorije osoba.	Naknada koja se daje za poboljšanje zemljišta i gubitak sve imovine osim zemljišta i pomoć u preseljenju, neformalnim korisnicima zemljišta je ista kao i troškovi potpune zamene.	Neformalni korisnici zemljišta pogođeni gubitkom imovine i/ili poboljšanja zemljišta dobiće naknadu u iznosu troškova potpune zamene.
Isplata naknade u vrednosti zamene	Naknada se plaća na osnovu tržišne vrednosti imovine. Nema posebnih smernica u slučajevima kada je potrebna obnavljanje domaćinstva.	Naknada koja se daje u iznosu troškova potpune zamene, se uglavnom obračunava kao tržišna vrednost imovine plus troškovi transakcije u vezi sa vraćanjem takve imovine (porezi na registraciju i prenos).	Osobe pogođene trajnim gubitkom zemljišnih parcela dobiće naknadu u iznosu troškova potpune zamene.
Krajnji rok	Utvrđuje odredbe o krajnjem roku, ali ne zahteva da taj datum bude dobro dokumentovan i	Pojedinci koji se presele u područje pogođeno projektom nakon krajnjeg roka neće biti podobni za naknadu i	Krajnji rok će biti saopšten i javno objavljen u medijima i na javnim sastancima u dotičnim pogođenim

Pitanje	Odredbe zakona o eksproprijaciji Kosova	Zahtev EBRD-a	Mera/aktivnost za premošćivanje razlike
	<p>objavljen kroz celu projektnu oblast.</p> <p>Prema nacionalnom zakonodavstvu, krajnji rok će biti onaj datum kada Organ za eksproprijaciju, Odluku kojom se prihvata zahtev za dalju obradu, objavi u Službenom listu i u najtiražnijim novinama na Kosovu.</p> <p>Naknada neće biti isplaćena za troškove ili vrednost za poboljšanja imovine nakon datuma objavljivanja odluke o prihvatanju zahteva za dalju obradu eksproprijacije u Službenom listu ili za promene tržišne vrednosti imovine, nakon datuma donošenja odluke kojom se odobravaju pripreme aktivnosti ili datum prvog podnošenja zahteva za eksproprijaciju, u zavisnosti od toga koji je prvi. Krajnji rok se odnosi na formalna ili prepoznata zakonska prava na imovinu.</p>	<p>druge vrste pomoći.</p> <p>Informacije o krajnjem roku će biti dobro dokumentovane i objavljene u celoj projektnoj oblasti.</p>	<p>zajednicama, u skladu sa ključnim načelima sticanja zemljišta /naknade koja su navedena u PSZ-u..</p>
<p>Ugroženi pojedinci i grupe</p>	<p>Nema posebnih mera koje se odnose na ugrožene grupe.</p>	<p>Posebnu pažnju treba posvetiti ugroženim grupama.</p>	<p>Identifikacija ugroženih osoba procenjenih u ovom PSZ-u. Nijedna takva osoba nije identifikovana.</p>
<p>Mehanizam za ulaganje žalbi</p>	<p>Vlasnici ili nosioci interesa imaju pravo na ulaganje žalbi u različitim fazama procesa (tokom procene potrebe za eksproprijacijom i zakonitosti procesa i prilikom definisanja vrednosti paketa naknada) i dostavljanje pisanih komentara organu za eksproprijaciju tokom procesa</p>	<p>Mehanizam za ulaganje žalbi specifičan za projekat mora biti uspostavljen što je pre moguće, kako bi se na blagovremeni način primile ili rešile žalbe na naknadu ili preseljenje koje su uložile raseljene osobe i/ili članovi zajednice domaćina</p>	<p>Postupak za ulaganje žalbi uspostavljen planom angažovanja zainteresovanih strana (PAZS) i uključen je u PSZ, a sprovodiće ga MI.</p>

Pitanje	Odredbe zakona o eksproprijaciji Kosova	Zahtev EBRD-a	Mera/aktivnost za premošćivanje razlike
	<p>konsultacija, ali nema zahteva za uspostavljanjem mehanizma za ulaganje žalbi koji bi bio specifičan za projekat. Nijedan neformalni proces konsultacija nije prepoznat van gore opisanog dvofaznog mehanizma za ulaganje žalbi.</p>		
<p>Konsultacije i pružanje informacija</p>	<p>Organ za eksproprijaciju objavljivanje informacija sprovodi na sledeći način: obaveštava vlasnika imovine o podnesenom zahtevu za eksproprijaciju, objavljuje odluku o usvajanju zahteva, održava javnu raspravu u opštini u kojoj se nalazi imovina, obaveštava pogođene vlasnike/nosioce interesa o njihovom pravu na ulaganje žalbe nadležnom sudu za osporavanje odluke, objavljuje konačnu odluku o usvajanju ili odbijanju zahteva.</p> <p>Ne postoje odredbe o vlasnicima koji nisu bili prisutni na svom vlasništvu tokom postupka eksproprijacije, tj. ne postoje mere za osiguranje prava takvih vlasnika na blagovremeno obaveštavanja o svim upravnim radnjama u odnosu na njihovu imovinu i o efikasnim pravnim lekovima.</p> <p>Ne postoje odredbe o objavljivanju informacija ili konsultacijama sa drugim zainteresovanim stranama koje nisu identifikovane u zahtevu za eksproprijaciju (npr.</p>	<p>Informacije sadržane u PSZ-u (i drugim objavljenim dokumentima, kao što je PAZS) treba javno objaviti kako bi se osiguralo da pogođene osobe razumeju procedure naknade i znaju šta mogu da očekuju u različitim fazama projekta.</p> <p>Konsultacije sa svim PAP-ovima nastaviće se tokom celog životnog ciklusa projekta u skladu sa PSZ-om, tj. preduzimaće se prilikom primene naknade i praćenja i evaluacije nadoknade.</p>	<p>Pored objavljivanja informacija propisanih nacionalnim zakonodavstvom, JSP će osigurati da se PSZ javno objavi i da se pružanje informacija i konsultacija vrši u skladu sa PSZ-om i sa svim PAP-ovima, bez obzira na status formalnosti.</p> <p>Što se tiče bilo kog odsutnog vlasnika imovine, MI se jasno obavezuje da će uložiti razumne napore kako bi pravilno identifikovao i locirao sve odsutne vlasnike imovine kako da bi se osiguralo adekvatno i pravovremeno pružanje informacija i konsultacija u skladu sa PSZ-om.</p>

Pitanje	Odredbe zakona o eksproprijaciji Kosova	Zahtev EBRD-a	Mera/aktivnost za premošćivanje razlike
	neformalni korisnici)		
Praćenje sprovođenja preseljenja	Nema odredbi.	Aranžmani za praćenje preseljenja moraju biti definisani planom za preseljenje.	Praćenje će sprovesti Ministarstvo kako je definisano u PSZ-u.

Tabela 1: Analiza nedostataka relevantna za eksproprijaciju i predložene mehanizme premošćivanja

3. OSNOVNE INFORMACIJE

3.1. POPIS

Potencijalno pogođene osobe i zemljišne parcele identifikovani su na osnovu dostupne projektne dokumentacije za proširenje pristupnog puta u opštini Uroševac. Kao osnovni podaci koristili su se podaci katastra (podaci o tačnoj vlasničkoj situaciji i situaciji korišćenja) iz Elaborata o eksproprijaciji. Dodatni metodi koji su korišćeni za prikupljanje podataka za pripremu sprovođenja popisa obuhvatali su zapažanja na terenu i tranzitne destinacije. Elaborat o eksproprijaciji definisao je PAP-ove sa zvaničnim zahtevima za vlasništvo/korišćenje zemljišta i identifikacija neformalnih zemljišnih korisnika izvršena je unakrsnom proverom pogođenih parcela sa onima koje su navede u elaboratu prema projektnoj dokumentaciji i tokom sprovođenja popisa na terenu. Za detalje o PAP-ovima vidi odeljak 3.3 ovog dokumenta.

Popis svih PAP-ova u okviru projektne rute izvršen je kako bi se prikupili i analizirali podaci i informacije potrebne za identifikaciju svih kategorija uticaja. Baza podataka popisa sadrži podatke o sledećem:

1. lokaciji i katastarskoj opštini,
2. broju zemljišta,
3. tipu zemljišta,
4. identifikovanoj vrsti uticaja,
5. ukupnoj površini zemljišne parcele (m²).

Celokupna baza podataka je kreirana u obliku posebnog Excel dokumenta. Poverljive informacije o pojedincima i imovini neće biti javno objavljene od strane MI i/ili EBRD-a.

Od ukupno 176 posećenih osoba, 14 nije intervjuisano, iz sledećih razloga:

- 6 osoba je odbilo intervju ili nije dalo odgovor na postavljena pitanja;
- 2 osobe su zatvorile svoja preduzeća ili su bile u procesu zatvaranja, nepovezano sa projektnim aktivnostima;
- 6 osoba nije bilo na licu mesta.

Intervjuisani ispitanici su naveli da se područje koje se odnosi na projekat koristi za poslovne aktivnosti.

Očekuje se da 120 ispitanih osoba bude pogođeno preuzimanjem zemljišta, kako sledi:

- 85 osoba formalnih vlasnika zemljišta (registrovanih u Elaboratu o eksproprijaciji);
- 19 osoba sa nedovoljnim dokazima o pravu na zemljište ili nepoznatim vlasništvom (registrovanih u Elaboratu o eksproprijaciji);
- 16 osoba bez formalnog prava na zemljište i koja nisu registrovana u Elaboratu o eksproprijaciji.

Tip i veličina identifikovanih uticaja razrađeni su u narednim odeljcima.

3.2. SOCIO-EKONOMSKO ISTRAŽIVANJE

Prvo socio-ekonomsko istraživanje sprovedeno je tokom juna i jula 2017, radi traženja mišljenja PAP-ova o uticajima projekta i plaćanjima naknade, kao i za dobijanje specifičnih podataka o trenutnim domaćinstvima i životnim uslovima PAP-ova, uključujući identifikaciju ugroženih kategorija PAP-ova.

Istraživanje je sprovedeno u periodu od 28. juna do 11. jula 2017. godine od strane tima obučanih ispitivača, na osnovu upitnika pripremljenih od strane stručnjaka za sticanje zemljišta. Tim ispitivača posetio je identifikovanu imovinu. Intervjui su sprovedeni sa pogođenim vlasnicima/korisnicima koji žive na pogođenim zemljišnim parcelama ili su prisutni u trenutku istraživanja. Zemljišne parcele bez objekata ili bez prisutnog vlasnika su registrovane u bazi podataka popisa. Za potrebe socio-ekonomskog istraživanja korišćene su tri vrste upitnika, i to:

- (i) Upitnik za vlasnike zemljišta (tj. vlasnici/korisnici zemljišnih parcela bez objekata), i
- (ii) Upitnik za domaćinstva (tj. osobe koje žive ili koriste stambene objekte pogođene projektom),
- (iii) Upitnik za preduzeća (tj. preduzeća koja se nalaze na zemljišnoj parceli pogođenoj projektom).

Pored toga, bilo koja zemljišna parcela bez prisutnosti vlasnika ili korisnika evidentirane su od strane ispitivača u bazi podataka popisa sa sledećim podacima: (i) lokacija, (ii) broj katastarske parcele; (iii) celokupna parcela je pogođena (da/ne); (iv) fizički objekti; (v) prirodni objekti/usev; (vi) informacije dobijene od suseda, ako ih ima.

Tokom prvog socio-ekonomskog istraživanja takođe su identifikovana preduzeća na ovoj deonici puta. Zbog činjenice da ispitanici iz prvog istraživanja nisu dali informacije npr. godišnji prihod, dodatno je sprovedeno istraživanje tokom januara 2018. godine kako bi se pokrile informacije koje nedostaju, npr. vrsta poslovanja, obim uticaja na preduzeća i mogućnosti restauracije, obim uticaja na životnu sredinu i mogućnosti za obnovu životnih uslova. Ovo drugo istraživanje sprovela je JSP i kompanija IC Consulenten kao tim za podršku JSP-u. U tu svrhu razvijena su tri upitnika kako sledi:

- (i) Upitnik za vlasnike poslovnih i građevinskih objekata (tj. vlasnika poslovanja koje se svakodnevno obavlja u zgradi/strukturi u vlasništvu vlasnika preduzeća),
- (ii) Upitnik za vlasnike preduzeća (tj. vlasnici preduzeća koji su zakupci u objektima koji će biti pogođeni projektom, koji su u vlasništvu drugog vlasnika zgrade),
- (iii) Upitnik za vlasnike objekata (tj. vlasnici zgrada lociranim na zemljištu koje je pogođeno Projektom koji se trenutno ne koriste za poslovanje, ali sa potencijalom da se koriste kao poslovne strukture.

Prikupljeni podaci iz drugog socio-ekonomskog istraživanja biće analizirani tokom februara 2018. kako bi se utvrdio obim uticaja na preduzeća i životnih uslova, kao i da se identifikuju i predlažu mogućnosti za obnavljanje poslovanja i životnih uslova.

3.3. IDENTIFIKOVANI UTICAJI

Prema Elaboratu o eksproprijaciji, deonica puta će uticati na ukupno 256 zemljišnih parcela u 6 katastarskih opština, u opštini Uroševac. Od toga, 13 parcela su navedene kao opštinsko zemljište ili kao opštinski put, 62 nemaju vlasnika ili nedostaje dokaz o vlasništvu, a 181 je u privatnom vlasništvu različitih vlasnika (jedan ili više vlasnika).

Ukupna površina zemljišta za preuzimanje iznosi 51.042 m² po Elaboratu o eksproprijaciji (zemljište sa formalnim vlasništvom ili zemljište za koje nedostaje dokaz o vlasništvu). Zemljište koje se stiče od osobe koja nije formalni vlasnik zemljišta nije registrovano u Elaboratu o eksproprijaciji.

Prema elaboratu, projekt će zahtevati sticanje 6 celokupnih zemljišnih parcela, ukupne površine od **1.644 m²**. Druge zemljišne parcele, koje se najviše koriste za poslovne aktivnosti, biće pogođene **delimičnim sticanjem zemljišta**, sa ukupnom površinom od

49.398 m². Pogođene oblasti uglavnom se koriste za privremeno skladištenje i/ili izlaganje robe i materijala ispred poslovnog prostora ili kao parking mesta. Tabela 3 daje detaljan pregled uticaja projekta na imovinu u pogledu sticanja zemljišta. Iz Elaborata o eksproprijaciji ne može se utvrditi da li će objekti biti pogođeni preuzimanjem zemljišta. Međutim, kako je utvrđeno tokom istraživanja koje je sprovedeno u julu 2017. godine, ne očekuje se da će doći do fizičkog preseljenja domaćinstava ili preduzeća usled sprovođenja projekta.

Takođe se očekuje da će biti neophodno privremeno zauzeti niz privatnih i državnih parcela u svrhu smeštaja osoblja, mašina i materijala. Međutim, u ovoj fazi idejnog rešenja, tačne lokacije građevinskih kampova nisu definisane, a još uvek ne mogu biti obezbeđene procene o broju privatnih zemljišnih parcela koje bi mogle biti pogođene na takav način.

Uticaj	Katastarska opština	Broj zemljišnih parcela	Površina zemljišta koju treba steći (m ²)	Komentar ⁸
Potpuno sticanje zemljišta	Jerli Talinovac	2	550	-
	Muhadžer Talinovac	2	653	1 registrovana parcela za koju nedostaje dokaz o vlasništvu
	Staro Selo	-	-	-
	Jerli Prelez	1	161	1 registrovana parcela kao put
	Muhovce	-	-	-
	Uroševac	1	280	1 registrovana parcela za koju nedostaje potvrda o vlasništvu
Delimično sticanje zemljišta	Jerli Talinovac	121	25,934	44 registrovane parcele za koje nedostaju informacije o vlasniku 4 registrovane parcele kao opštinski put
	Muhadžer Talinovac	46	4,180	5 registrovanih parcela za koje nedostaje dokaz o vlasništvu
	Staro selo	20	1,198	2 registrovane parcele za koje nedostaje dokaz o vlasništvu 4 parcele

⁸Prema elaboratu o eksproprijaciji razvijenom za ovaj odeljak.

Uticaj	Katastarska opština	Broj zemljišnih parcela	Površina zemljišta koju treba steći (m ²)	Komentar ⁸
				klasifikovane kao opštinski put
	Jerli Prelez	18	13,241	2 registrovane parcele kao opštinska imovina
	Muhovce	11	3,403	2 registrovane parcele za koje nedostaje dokaz o vlasništvu 2 registrovane parcele kao opštinski put
	Jerli Talinovac	34	1,442	7 registrovanih parcela za koje nedostaje potvrda o vlasništvu

Tabela 2: Pregled uticaja projekta vezanih za sticanje zemljišta prema Elaboratu o eksproprijaciji

Kako Zakon o eksproprijaciji priznaje samo formalne vlasnike, nisu dostavljeni podaci o površini zemljišta za eksproprijaciju od 16 pogođenih neformalnih PAP-ova koji nisu registrovani u službenim dokumentima o eksproprijaciji.

Da bi dobili podatke o površini zemljišnih parcela, koje treba uzeti od osoba koje nisu formalni vlasnici zemljišta i koji uopšte nisu registrovani u službenim dokumentima o eksproprijaciji, Konsultant je osmislio idejni projekat sa katastarskim podacima. Tabela 4 daje pregled PAP-ova koji nisu formalni vlasnici zemljišta i očekivanih uticaja.

Br.	Br. parcele.	Vrsta uticaja	Komentar
1.	1240-0	Preuzimanje zemljišta	Tri korisnika jedne parcele. Površina koju treba preuzeti odnosi se na celu parcelu, a ne na pojedinačne korisnike, tako da nije poznata raspodela između korisnika
2.			
3.			
4.	1250-6	Preuzimanje zemljišta	-
5.	1234-0	Preuzimanje zemljišta	Vidi prethodni komentar
6.			
7.	51-3	Preuzimanje zemljišta	-
8.	496-2	Preuzimanje zemljišta i nadstrešnice benzinske pumpe	-

Br.	Br. parcele.	Vrsta uticaja	Komentar
9.	494-0	Preuzimanje zemljišta	-
10.	492-2	Preuzimanje zemljišta	Vidi prethodni komentar
11.			
12.	492-7	Preuzimanje zemljišta	-
13.	434-1	Preuzimanje zemljišta	-
14.	84-3	Preuzimanje zemljišta	-
15.	75-2	Preuzimanje zemljišta	-
16.	378-1	Preuzimanje zemljišta	-

Tabela 3: Pregled uticaja projekta na neformalne PAP-ove

Kao što gore navodi tabela 4, uticaj na neformalne PAP-ove je ograničen na preuzimanje manjih delova zemljišta. Pogođena površina se koristi za privremeno skladištenje materijala i robe i kao parking prostor.

Osmišljavanjem idejnog projekta sa katastarskim podacima, Konsultant je takođe mogao da proizvede očekivane uticaje na objekte prisutne na privatnim parcelama navedenim u Elaboratu o eksproprijaciji, kao što je prikazano u Tabeli 5. Na osnovu istraživanja, pogođeni objekti koji su bile pod uticajem, predstavljeni u nastavku, nisu stambeni, pa prema tome projekat ne predviđa fizičko raseljavanje formalnih vlasnika zemljišta. Očekuje se da će ostale parcele, koje nisu navedene u ovoj tabeli, biti pogođene samo preuzimanjem zemljišta. Međutim, veličina uticaja na formalne PAP-ove će biti potvrđena tokom postupka eksproprijacije u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji, tokom vrednovanja imovine, a to su samo indikativne informacije.

Br.	Br. parcele
1.	142-3
2.	1238-6
3.	142-4
4.	96-9
5.	79-3
6.	87-2
7.	99-1
8.	do 283-10

Br.	Br. parcele
	(Verovatno 283-9 iz elaborata o eksproprijaciji)
9.	383-2
10.	384-2
11.	785-5
12.	785-6

Tabela 4: Pregled uticaja projekta na strukture formalnih PAP-ova

3.4. POGOĐENE OSOBE I POSEDI

3.4.1. Članovi domaćinstva

Nijedno domaćinstvo neće biti pogođeno eksproprijacijom zemljišta kao rezultat sprovođenja projekta.

3.4.2. Privatni putevi

Projektom će biti pogođene dve deonice puteva:

- 5 m od 150 m dužine privatnog puta (parcela broj 1226-1 u Elaboratu o eksproprijaciji) između dva poseda registrovana na 4 vlasnika
- 50 m od 50 m privatnog puta (parcela broj 152-2 u Elaboratu o eksproprijaciji) registrovan na jednog vlasnika.

3.4.3. Etnička pripadnost

S obzirom da je pitanje o nacionalnosti i/ili etničkoj pripadnosti osetljivo društveno-političko pitanje, ispitanici su imali priliku da odgovore na pitanje u otvorenom formatu. 100% ispitanika se izjasnilo kao Albanci.

3.4.4. Poljoprivredna proizvodnja

Nijedno zemljište duž projektne deonice se ne koristi za poljoprivrednu proizvodnju.

3.4.5. Ugroženost

S obzirom na to da se projektne deonice nalazi u komercijalnoj oblasti, tokom popisa nije identifikovana nijedna ugrožena grupa koja bi bila pogođena eksproprijacijom.

3.4.6. Očekivani gubici

Od ispitanika je zatraženo da rangiraju svaku potencijalnu vrstu gubitaka, prouzrokovanih Projektom, na skali od 1-3 prema njihovoj važnosti, od kojih su najvažniji: gubitak kupaca, opstrukcija poslovanja zbog građevinskih aktivnosti, oštećenja opreme i ostalo uticaji. Ispitanici su primetili da je najznačajniji uticaj bio privremeno uznemiravanje na njihovom radnom mestu tokom faze izgradnje, zbog prašine i buke koju su izazvali građevinske aktivnosti.

3.4.7. Poželjna naknada

Ukupno tri ispitanika je izrazilo želju za naknadom, rekavši da bi bili zadovoljni novčanom nadoknadom, dok drugi ispitanici PAP-ovi nisu imali specifične želje za naknadom ili zahteve.

3.4.8. Preduzeća

Očekuje se da će ukupno 118 preduzeća (dva preduzeća su u vlasništvu žena - kozmetički salon i preduzeće za proizvodnju pekarskih proizvoda/slatkiša) biti predmet delimične eksproprijacije zemljišta, kako je definisano u Odeljku 3.3. Preduzeća uključuju prodavnice električnih uređaja, prodavnice tepiha, automehaničarske radnje, prodavnice široke potrošnje, radnje brze hrane, benzinske stanice, prodavnice za prodaju prozora i vrata, jedan kazino itd. Tabela 5 daje pregled očekivanih uticaja formalnih PAP-ova. To su samo indikativne informacije, budući da će zvanična potvrda od strane organa biti sprovedena u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji.

Ne očekuje se da će trajni objekti neformalnih PAP-ova biti pod uticajem eksproprijacije zemljišta, osim npr. delovi parking prostora ili privremenih prostora za skladištenje/izlaganje proizvoda ispred preduzeća. Nadstrešnica jedne benzinske pumpe je u okviru projekta (kao što je navedeno u Tabeli 4).

Tabela 6 daje strukturu očekivane eksproprijacije zemljišta po preduzećima na osnovu kategorija PAP-ova (formalni/neformalni).

Kategorija vlasnika preduzeća	Broj PAP-ova	Površina zemljišta koja će biti preuzeta (m ²) ⁹
Osobe sa formalnim vlasništvom nad zemljištem	83	40,112
Osobe koje nemaju dokaz o vlasništvu, ali su evidentirane u službenim dokumentima o eksproprijaciji	19	8,811
Osobe koje nisu formalni vlasnici zemljišta i koje nisu evidentirane u službenim dokumentima o eksproprijaciji	16	841

Tabela 6: Pregled uticaja projekta vezanih za sticanjem zemljišta

Ukoliko neformalni korisnici zemljišta ne budu u mogućnosti da podnesu dokaz o vlasništvu u narednom periodu, oni će potraživati pravo u skladu sa matricom prava na osnovu tabele 7 ovog dokumenta.

Tokom istraživanja, nijedan od ispitanika nije otkrio svoje mesečne prihode, tako da potencijal za gubitak prihoda zbog građevinskih aktivnosti, koje su predviđene da traju godinu dana, nije mogao biti procenjen. Ne očekuje se da će Projekat uzrokovati trajni gubitak prihoda od komercijalnih aktivnosti, jer se ne očekuje da će doći do zatvaranja preduzeća ili preseljenja kao rezultat sprovođenja projekta.

4. KLUČNA NAČELA, DEFINICIJE I PITANJA NAKNADE

Ministarstvo za infrastrukturu Kosova je posvećeno primeni sledećih načela za sticanje i naknadu zemljišta i navedena načela će se primenjivati tokom sprovođenja projekta:

1. **Sticanje zemljišta** vršiće se u skladu sa *Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine na Kosovu*, Politikom zaštite životne sredine i socijalnom politikom EBRD-a 2014 i njegovim

⁹Preostala razlika od oko 2.000 m² odnosi se na zemljište u opštinskom vlasništvu ili opštinske puteve.

- zahtevom učinka 5 (*sticanje zemljišta, prisilno preseljenje i ekonomsko raseljavanje*), ovim PSZ-om i dobrom međunarodnom praksom. Projekat će omogućiti razmatranje mikro preusmeravanja kako bi se izbeglo sticanje zemljišta gde je to moguće.
2. **Sve pogođene osobe će biti obavestene** i konsultovane tokom pripreme i sprovođenja projekta. Svi vlasnici, posednici i korisnici će biti posećeni i biće im objašnjen proces sticanja zemljišta i specifični uticaji na njihovom zemljištu, kako bi se pružila mogućnost za mikro preseljenja koja treba izvršiti u cilju smanjenja potencijalnih uticaja i neugodnosti.
  3. **Vršiće se pregovori o naseljima** gde je to moguće, kako bi se eliminisala potreba za uključivanjem organa Vlade za prisilno raseljavanje osoba.
  4. Detaljni **plan za sticanje zemljišta (PSZ) u skladu sa PR-om 5** podleže javnim konsultacijama. Sve informacije/podaci o pogođenim posedima i osobama sadržanim u PSZ-u tretiraju se kao poverljive informacije i neće ih javno objaviti Ministarstvo, bilo koja opština i/ili EBRD.¹⁰ PSZ se zasniva na pouzdanim najnovijim informacijama i uključuje osnovne informacije o projektu, uticajima projekta, pogođenim osobama i imovinama, prava za sve kategorije pogođenih osoba, kao i sva pravna pitanja koja se odnose na preseljenje ili bilo kakve razlike između kosovskog zakonodavstva i PR-a 5. **Osnovno socio-ekonomsko istraživanje i popis stanovništva** za PSZ identifikovali su formalne korisnike zemljišta/poseda i jednu osobu čije vlasništvo, otkriveno tokom popisa, nije u skladu sa onim navedenim u službenim dokumentima o eksproprijaciji. Zbog toga, ukoliko nije u mogućnosti da dostavi dokaz o vlasništvu, ova osoba će imati pravo na naknadu, kao što je navedeno u Tabeli 7 ovog dokumenta.
  5. **Krajnji rok** za utvrđivanje podobnosti **za formalne vlasnike/korisnike zemljišta** biće **datum objavljivanja odluke o prihvatanju zahteva** za dalju obradu eksproprijacije (donete pre Preliminarne odluke) u Službenom listu. Osobe koja su se naselile u oblasti projekta nakon krajnjeg datuma neće imati pravo na naknadu. Zadnji datum će biti objavljen i javno dostupan u medijima i javnim sastancima u dotičnim pogođenim zajednicama
Krajnji rok za utvrđivanje podobnosti za neformalne korisnike zemljišta biće poslednji datum popisa koji se sprovodi u okviru ovog PSZ-a, tj. **11. jul 2017. godine**.
 U skladu sa *Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine*, iz iznosa naknade će biti isključeno sledeće:
    - troškovi ili vrednost bilo kakvih poboljšanja na posedu, objekata izgrađenih ili proširenih na posedu, ili drveća i useva zasađenih na posedu nakon datuma objavljivanja odluke o prihvatanju zahteva za dalju obradu eksproprijacije (donetu pre Preliminarne odluke) u Službenom listu,
    - bilo kakve promene poseda u tržišnoj vrednosti koja se dogodila nakon datuma usvajanja odluke kojom se odobravaju pripremne aktivnosti na tom posedu ili datuma prvobitnog podnošenja zahteva za eksproprijaciju, u zavisnosti od pretpostavke,
    - i sve druge promene poseda u tržišnoj vrednosti pre početka postupka eksproprijacije, ukoliko se takve promene mogu dokazati da se mogu pripisati ceni ili tržišnoj manipulaciji ili špekulaciji od strane osoba (ili njihovih rođaka ili saradnika) koje su imale informacije o predstojećoj ili potencijalnoj eksproprijaciji.
  6. **Svi vlasnici, zauzimači i korisnici** pogođenog zemljišta u vreme krajnjeg datuma, bez obzira na to da li sa, ili bez potpuno priznatog vlasničkog prava, **imaju pravo na naknadu i/ili pomoć**, kako je navedeno u matrici prava (tabela 7 ovog dokumenta).
  7. **Privremeno zauzimanje** zemljišta u građevinske svrhe nadoknađuje se u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine, kako je predviđeno matricom prava (tabela 7 ovog dokumenta).

¹⁰ PSZ koji sadrži poverljive informacije/podatke imaće naziv „samo za interno korišćenje“, a druga verzija PSZ-a, pod nazivom „javna verzija“, neće sadržati takve informacije/podatke.

8. **Životni standardi** i/ili domaćinstva pogođenih osoba će biti obnovljeni i potencijalno poboljšani, u najkraćem mogućem periodu.
9. **Zvanično vrednovanje imovine/poboljšanja zemljišta** vršiće ovlašćeni procenjivači iz Kancelarije za vrednovanje nepokretne imovine (Odeljenje za porez na imovinu u Ministarstvu finansija) ili izabrani ovlašćeni procenjivači na osnovu postupka javne nabavke.
10. **Naknada** će biti obezbeđena pre sticanja zemljišta. Pitanja koja se odnose na isplatu novčane naknade će biti razmatrana i dogovorena sa vlasnicima i svim pogođenim članovima domaćinstava. Novčana naknada će se u potpunosti isplaćivati na bankovne račune koje su odredili vlasnici, uz saglasnost svih pogođenih članova domaćinstva. U slučajevima kada postoji više od jednog vlasnika imovine (tj. suvlasništvo bračnih parova), iznos naknade će se podeliti i uplatiti na bankovne račune koje oni navedu.
11. **Projektom pogođene osobe i zajednice će biti informisani i konsultovani** kako bi se olakšalo njihovo rano i informisano učešće u procesu donošenja odluka u vezi sa sticanjem zemljišta.
12. **Pristup informacijama i pomoć ugroženim osobama/domaćinstvima** će olakšati MI i opština u skladu sa njihovim specifičnim potrebama, na osnovu pregleda od slučaja do slučaja koji će se izvršiti uz podršku Kancelarije za vrednovanje nepokretne imovine (u okviru Ministarstva finansija) i relevantnih opštinskih socijalnih odeljenja.¹¹
13. Uspostaviće se efikasan **mehanizam za ulaganje žalbi** za primanje i rešavanje na blagovremeni način svih zabrinutosti u pogledu naknade i preseljenja raseljenih osoba.
14. MI će **pratiti sprovođenje procesa sticanja zemljišta**, kako kroz unutrašnje, zvanične institucionalne aranžmane, tako i putem nezavisnog, spoljnog monitora. MI će ohrabriti i druge institucije, međunarodne organizacije i lokalne OCD-ove u pogledu uključivanja u praćenje procesa (vidi Poglavlje 7.3 za detalje).

5. NAKNADE I PRAVA

Sve osobe koje su posednici projektom pogođenog zemljišta, evidentirani u popisu (vlasnici i korisnici, i formalni i neformalni) imaju pravo na naknadu i/ili obnovu načina života ili drugu pomoć kako je navedeno u Tabeli 7. Nivo i veličina pomoći mogu se razlikovati preko različitih kategorija PAP-ova, prema uticaju identifikovanom u odeljku 3.3 ovog PSZ-a.

Vrsta uticaja	Kategorija PAP-a	Pravo
TRAJNI GUBICI		
Trajni gubici objekata, građevinskog zemljišta (uključujući gubitak pristupa privatnom zemljištu ili javnom zemljištu/resursima)	Vlasnik zemljišta	Novčana naknada troškova potpune zamene ILI Zamena građevinskog zemljišta
	Formalni korisnik zemljišta(zakupac)	Informacije o sticanju zemljišta najmanje tri meseca prije dobijanja zemljišta u posed , kako bi se zakupcu omogućilo da pronađe drugo zemljište za zakup
	Neformalni korisnik zemljišta	Pomoć u identifikaciji zamenskog zemljišta/resursa za korišćenje pre

¹¹ Indikativna lista aktivnosti obuhvata: pojedinačne sastanke u cilju objašnjenja kriterijuma i prava, kriterijuma za plaćanje (tj. osiguranje da su dokumenti o naknadi i postupci plaćanja dobro razjašnjeni), pomoć u periodu nakon isplate kako bi se osigurao novac za naknade i smanjio rizik od zloupotrebe ili krađe.

Vrsta uticaja	Kategorija PAP-a	Pravo
		dobijanja zemljišta u posed
Gubitak nestambenih objekata (ograda, šupa, itd) i infrastrukture	Vlasnik nestambenog objekta i infrastrukture (formalne ili neformalne poslovne ili ekonomske aktivnosti)	Novčana naknada troškova potpune zamene I Naknada za selidbu za pokretna sredstva ili pomoć u njihovom premeštanju (ako je potrebna)
PRIVREMENI GUBICI		
Privremeni gubitak građevinskog zemljišta. Za korisnike zemljišta, ovo se odnosi na pristup privatnom i/ili javnom zemljištu/resursima	Vlasnik zemljišta	Novčana naknada troškova potpune zamene za privremeno zauzimanje zemljišta u iznosu zakupa po tržišnim cenama I Obnova pogođenog zemljišta i infrastrukture i njihovo vraćanje u stanje pre početka projekta I Novčana naknada za bilo koju izgubljenu/oštećenu imovinu (npr. objekti, ograde, šupe) u skladu sa troškovima zamene
	Formalni korisnik zemljišta (zakupac)	Informacije o sticanju zemljišta najmanje tri meseca pre dobijanja u posed zemljišta, kako bi se zakupcu omogućilo da pronađe drugo zemljište za zakup
	Neformalni korisnik zemljišta	Pomoć u identifikaciji zamenskog zemljišta/resursa za korišćenje pre dobijanja zemljišta u posed
Privremeni gubitak poslovnog dohotka i/ili izvora sredstava za život (ekonomsko raseljavanje) koji su rezultat težeg pristupa zemljištu, uticaja neprijatnosti izgradnje (buka, prašina)	Vlasnik (formalne ili neformalne poslovne ili ekonomske aktivnosti)	Novčana naknada za izgubljeni neto dohodak (ili procenjeni neformalni dohodak i/ili gubitak sredstava za život) tokom perioda prekida
OSTALI NEODREĐENI GUBICI		
Svaki neodređeni uticaj (trajni ili privremeni gubitak)	Svi PAP-ovi	Svaki neodređeni uticaj će se ublažiti u skladu sa principima i zahtevima politike Kosova o eksproprijaciji i politici EBRD-a. U slučaju neslaganja između Zakona o eksproprijaciji i politike EBRD-a u određenom slučaju, prevladaće odredba koja je povoljnija za pogođenog

Vrsta uticaja	Kategorija PAP-a	Pravo
		vlasnika/korisnika

Tabela 5: Matrica prava

6. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA I JAVNE KONSULTACIJE

Zahtevi za objavljivanje relevantnih informacija o projektu i javnim konsultacijama su utvrđeni u Planu angažovanja zainteresovanih strana (PAZS) koji je MI pripremio u 2015. godini radi unapređenja angažovanja zainteresovanih strana tokom celog životnog ciklusa projekta, kao i angažovanja zainteresovanih strana u skladu sa lokalnim zakonodavstvom i zahtevima EBRD-a.

Osnovana je Jedinica za sprovođenje projekta (JSP) koju čine predstavnici MI-a koji su odgovorni za osiguranje pravilnog sprovođenja PSZ-a i zaduženi za komunikaciju sa zajednicama u okviru opštine Uroševac i konsultacije sa PAP-ovima kao i predstavnicima lokalnih kancelarija za zajednice (LKZ).

JSP, zajedno sa predstavnicima opštine Uroševac i MŽSPP-a (zaduženo za eksproprijaciju) je odgovorna za komunikaciju sa zajednicama i osobama koje su pod uticajem.

6.1. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA I KONSULTACIJE ODRŽANE DO SADA

Tokom protekle tri godine, opština Uroševac i MI su održali prezentacije projekta u opštini. Na ove prezentacije su pozvani predstavnici lokalnih nevladinih organizacija (NVO-ovi), manjine (kao što je romska populacija), mediji i druge zainteresovane strane. Kratke informacije o projektu objavljene su i na lokalnim medijima i onlajn novinskim portalima, kao i na internet stranicama MI-a i opštine¹².

Paket informacija i dokumenata za 2015. due diligence (SEP, NTS i PSZ) su objavljeni na veb stranici MI-a na engleskom, albanskom i srpskom jeziku.

U januaru 2017. godine vlasnik trgovačkog centra „ELI-AB“ podneo je žalbu MI-u u vezi sa položajem kružnog toka br. 2, tvrdeći da bi to uticalo na pristup kupaca, tržnom centru se moglo pristupiti iz sva četiri pravca i zahtevao je njegovo postavljanje na oko 60 m severnije. Naime, novi dizajn ograničava pristup trgovačkom centru samo na istočno orijentisan saobraćaj. Kompletan saobraćaj sa zapadne strane će morati da prolazi kroz dodatnih 2,5 km do sledećeg kružnog toka i još 2,5 km unazad kako bi se pristupilo trgovačkom centru. Saobraćaj na severnom i južnom delu moraće da izađe sa autoputa na novi kružni tok, a onda se kreće još 2,5 kilometara do drugog kružnog toka kako bi se vratio do tržnog centra. MI je razmatrao žalbu i održao sastanke sa pogođenom osobom radi procene mogućih rešenja. Konsultacije su u toku. Konačna odluka o ovom pitanju će biti doneta u skladu sa projektnim rešenjem i zahtevima za bezbednost saobraćaja, a PAP će biti informisan u skladu sa PSZ-om i PAZS-om.

16. januara 2018. godine, PSZ pristupni put Uroševac javno je objavljen na tri jezika na veb stranici MI i opštine Uroševac. Prva javna rasprava u skladu sa lokalnim zakonodavstvom o postupku eksproprijacije održana je 18. januara 2018. u Opštini Uroševac (katastarske zone: Jerli Prelez, Muhovce, Jerli Talinovac, Muhadžer Talinovac, Uroševac i Staro Selo).

¹²<http://www.kosovapress.com/sq/lajme/ndertimi-i-rrugeve-me-kater-korsi-gjilan-prishtine-dhe-gjilan-ferizaj-nis-ne-maj-101708/>

<http://lajmi.net/rruget-gjilan-prishtine-dhe-gjilan-ferizaj-do-te-behen-me-4-korsi-punimet-nisin-ne-maj/>

6.2. DOSTUPNI INSTRUMENTI KOMUNIKACIJE

MI koristi sledeće kanale angažovanja zainteresovanih strana, saopštavanja i objavljivanja informacija:

- Objavljivanje informacija na zvaničnoj veb stranici MI-a (<http://mi-ks.net>) koje je dobro organizovano i sadrži relevantne kontakt informacije i vesti;
- Objavljivanje informacija na oglasnim tablama u prostorijama MI-a;
- Odgovaranje na pitanja putem telefonskih poziva, pošte, faksa ili imejla;
- Javna obaveštenja se saopštavaju medijima (lokalne radio/TV stanice, dnevne novine, itd.) na osnovu potreba.

6.3. PLANIRANO OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA I KONSULTACIJA

MI će sprovoditi javne konsultacije i širenje informacija, što će odraziti glavna pitanja od značaja za Projekat. Sve zainteresovane strane će biti blagovremeno informisane o obimu Projekta i kontaktima za dalju informaciju, kao i o dostupnosti javnih dokumenata.

6.3.1. Dokumenti i informacije koje će se objaviti

MI namerava objavljivanje sledeće dokumentacije i informacija vezano za Projekat:

- Ovaj Plan sticanja zemljišta (PSZ) (objavljen u januaru 2018);
- Informacije o rizicima i uticajima u vezi sa zdravljem i bezbednošću zajednice (uključujući sve građevinske radove, ograničenja pristupa putu i druge neprijatnosti), predložene mere ublažavanja i ažuriranja u vezi sa napretkom sprovođenja Projekta;
- Rezime zaključaka sa održanih konsultativnih sastanaka i javnih rasprava;
- Netehnički rezime Procene uticaja na životnu sredinu i društveno okruženje (objavljene u 2015);
- Plan za angažovanje zainteresovanih strana (PAZS) (objavljen u 2015. godini i ažuriran pre građevinskih aktivnosti);
- Obrazac žalbe (vidi 0);

Dokumenti će biti na raspolaganju na albanskom i srpskom jeziku (kao i na engleskom jeziku gde je to moguće) odmah nakon početka Projekta (ali najmanje 30 dana pre početka radova na izgradnji - period koji služi za prikupljanje napomena, sugestija i predloga javnosti) na veb stranicama MI-a i opštine Uroševac, kao i u štampanim kopijama u prostorijama MI-a na sledećim adresama:

Ministarstvo infrastrukture

Adresa: Ish Ndertesa e Germise 10000, Priština, Republika Kosovo

Ovi dokumenti i informacije ostaju u javnom domenu tokom celog trajanja projektnog ciklusa.

6.3.2. Posete direktno pogođenim osobama

Direktno pogođena domaćinstva i preduzeća će biti pojedinačno posećena i informisana o uticaju Projekta na njihovu imovinu, naročito na zemljišne parcele koje će biti pogođene. Oni će biti lično obavešteni o ovom PSZ-u, pravima, procesu sticanja zemljišta i mehanizmu ulaganja žalbi i biće informisani o dostupnosti štampane kopije PSZ-a u prostorijama MI-a i elektronskoj verziji PSZ-a i drugim relevantnim informacijama o projektu koje su dostupne na veb stranicama MI-a i opštine. Osoba koja obavlja posete imaće sa sobom štampanu kopiju PSZ-a u svrhu demonstracionih razloga. Pogođene osobe će biti obaveštene najmanje 7 dana pre zakazane posete u pismenoj formi, kako

bi im se pružila prilika da promene vreme posete u slučaju nepredviđenih okolnosti koje utiču na raspoloživost PAP-ova na predloženi datum ili kako bi dobili informacije putem telefona.

6.3.3. Planirani sastanci

Opština će zakazati i održati sledeće sastanke sa predstavnicima različitih grupa zainteresovanih strana:

- Javni konsultativni sastanci će se redovno održavati, najmanje na svakih 6 meseci, tokom pripreme i sprovođenja projekta, tj. pre i tokom radova na izgradnji. Prvi sastanak treba održati u roku od 30 dana od objavljivanja PSZ-a na veb stranici MI-a, npr. prva polovina februara 2018. Pre početka radova na izgradnji biće organizovan najmanje jedan javni sastanak. Takvi sastanci će imati za cilj redovno okupljanje svih zainteresovanih strana i biće otvoreni za sve zainteresovane strane. Tokom ovih sastanaka, učesnici će moći da prezentuju svoja mišljenja i komentare u vezi sa Projektom, kao i da predlože moguća rešenja postavljenih pitanja, koja će biti dokumentovana i razmatrana na odgovarajući način u Izveštajima o praćenju sprovođenja projekta u vezi sa primljenim žalbama i preduzetim aktivnostima koje je pripremila JSP. Ovi sastanci će se održati u prostorijama opštine.
- Konsultativni sastanci lokalnih zajednica imaju za cilj angažovanje pojedinaca, domaćinstava i poslovnih subjekata pogođenih građevinskim aktivnostima u proces konsultacija i biće organizovani na osnovu potreba u lokalnim zajednicama.
- Individualni konsultativni sastanci imaju za cilj angažovanje individualnih grupa zainteresovanih strana u vezi sa specifičnim pitanjima i biće organizovani na osnovu potreba. Ovu vrstu sastanaka može inicirati opština, MI ili bilo koje identifikovane grupe/pojedinci zainteresovane strane.

6.3.4. Raspored javnih sastanaka

Raspored i mesto održavanja javnih konsultativnih sastanaka biće precizno definisani od strane JSP-a nakon određivanja početnog datuma projekta. Sve zainteresovane strane će biti obavestene o tačnom datumu, vremenu i mestu održavanja konsultativnog sastanka, najmanje 7 dana unapred, putem objavljivanja na veb stranici i oglasnoj tabli MI-a i opštine, kao i na lokalnim medijima (novine, onlajn novinski portali) po potrebi. Sve raspoložive informacije i dokumenti o projektu će biti objavljeni javnosti pre prvog javnog sastanka najmanje 7 dana unapred.

7. SPROVOĐENJE PSZ-A

7.1. ODGOVORNOSTI SPROVOĐENJA

Sve strane koje učestvuju u projektu, uključujući MI, MF (naime, Kancelarija za vrednovanje imovine¹³), relevantne opštine i izvođač radova koje treba da angažuje MI za izvođenje radova na projektnim lokacijama, moraju ispuniti zahteve ovog PSZ-a. Odgovornosti će biti podeljene između MI-a, MŽSPP-a, MF-a, opštine Uroševac, izvođača radova i drugih agencija, prema Tabela 6. JSP uspostavljena u okviru MI-a će osigurati pravilno sprovođenje PSZ-a i biće zadužena za komunikaciju sa zajednicama i konsultacije sa PAP-ovima, kao i sa predstavnicima lokalnih zajednica (PLZ).

¹³ Kancelarija za vrednovanje nepokretne imovine (u okviru Odeljenja za porez na imovinu) pri Ministarstvu finansija je jedini javni organ nadležan za vrednovanje nepokretne imovine koja je predmet eksproprijacije

Zadatak	Odgovorni organ
Objavlivanje informacija svim osobama i zajednicama pogođenim projektom	MI preko JSP-a i opštine Uroševac
Vrednovanje imovine	MF (Kancelarija za vrednovanje imovine)
Direktna komunikacija i posete vlasnicima/posednicima	MI kao korisnik eksproprijacije i MŽSPP kao organ za eksproprijaciju
Pregovori i aktivnosti eksproprijacije pre početka izgradnje	MŽSPP
Plaćanje/obezbeđivanje paketa naknada	MŽSPP
Praćenje i izveštavanje u vezi sa eksproprijacijom	MI preko JSP-a
Praćenje i izveštavanje u vezi sa privremenim zauzimanjem zemljišta izvršenim nakon početka izgradnje	Izvođač radova
Upravljanje žalbama	MI preko JSP-a i izvođača radova

Tabela 6: Odgovornosti sprovođenja PSZ-a

Naredni koraci u sprovođenju ovog PSZ-a su predstavljeni u nastavku:

- Objavlivanje PSZ-a (i relevantnih informacija od značaja za projekat, kako je navedeno u odeljku **Error! Reference source not found.** ovog PSZ-a) na veb stranici MI-a i veb stranici opštine Uroševac, nakon odobrenja od strane EBRD-a. Obezbeđivanje štampanih kopija PSZ-a u prostorijama MI-a i opštine Uroševac na zahtev zainteresovanih strana;
- Uspostavljanje Registra za žalbe i objavlivanje obrasca za žalbe na veb stranici MI-a i pružanje pomoći svim zainteresovanim licima kako je navedeno u poglavlju **Error! Reference source not found.** ovog PSZ-a;
- Organizovanje sastanaka sa zainteresovanim stranama kako je navedeno u odeljcima **Error! Reference source not found.** i **Error! Reference source not found.** ovog PSZ-a i pojedinačne posete direktno pogođenim osobama kako je navedeno u odeljku **Error! Reference source not found.** ovog PSZ-a.
- Vrednovanje imovine, pregovori i aktivnosti eksproprijacije u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom (od strane organa za eksproprijaciju) kako je definisano u odeljku **Error! Reference source not found.** ovog PSZ-a;
- Uspostavljanje i održavanje baze podataka o sticanju zemljišta i praćenje procesa sticanja zemljišta kako je navedeno u odeljku **Error! Reference source not found.** ovog PSZ-a i izveštavanje EBRD-a;
- Razvoj završne revizije na kraju procesa sticanja zemljišta i izveštavanje EBRD-a.

7.2. TROŠKOVI

Troškove sticanja zemljišta snosi MŽSPP kao organ za eksproprijaciju. Budžet za sticanje zemljišta biće pripremljen nakon što MŽSPP, MF i Vlada Kosova obrade Zahtev za eksproprijaciju i približno definišu troškove u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji Kosova.

7.3. PRAĆENJE I IZVEŠTAVANJE

Praćenje procesa sticanja zemljišta vrši JSP uspostavljen u okviru MI-a, a u cilju:

- utvrđivanja da li su tekuće aktivnosti u skladu sa rasporedom i vremenskim rokovima ispunjene;
- osiguranja da se životni standardi PAP-ova obnove ili poboljšaju;
- procene da li su kompenzacione mere dovoljne;
- identifikovanja potencijalnih problema; i
- identifikovanja metoda za ublažavanje identifikovanih problema.

JSP će održavati bazu podataka o sticanju zemljišta o porodicama/poslovnim subjektima čija je imovina pogođena (uključujući i ne-vlasnike). Podaci/informacije će se periodično ažurirati kako bi se pratio razvoj porodice i poslovnog subjekta.

Pokazatelji koji će se koristiti za praćenje uključuju, naročito, sledeće:

- Ukupnu potrošnju na eksproprijaciju i naknadu
- Broj projektom pogođenih osoba po kategorijama i broj domaćinstava pogođenih projektom po kategorijama
- Broj javnih sastanaka i konsultacija sa pogođenim osobama
- Broj i procenat pojedinačnih ugovora o naknadi potpisanih pre početka građevinskih aktivnosti
- Broj osoba koje traže posebnu pomoć i vrste pomoći pružene ugroženim pojedincima/domaćinstvima na blagovremeni način
- Broj osoba koje su primile novčanu naknadu tokom perioda praćenja sa raspodelom po vrstama naknada i po klasama iznosa
- Broj i iznos isplata za povraćaj gubitka prihoda
- Broj i vrste žalbi, uključujući sve sudske predmete, koji se odnose na sticanje zemljišta (podneti i rešeni i vreme potrebno za njihovo rešavanje).

JSP će pripremiti i podneti godišnji izveštaj o Proceni uticaja na životnu sredinu i društveno okruženje (AESR) EBRD-u uključujući i o napretku koji je postignut u sprovođenju PSZ-a.

Osim toga, JSP će omogućiti razvoj Završne revizije na kraju procesa sticanja zemljišta od strane nezavisnog stručnjaka. Izveštaj o reviziji će proceniti da li su ciljevi PSZ-a postignuti, i ako je potrebno, identifikovati korektivne mere. Izveštaj o reviziji će biti podeljen sa EBRD-om.

8. MEHANIZAM ULAGANJA ŽALBI

JSP će uspostaviti Registar za žalbe i osigurati da sve zainteresovane strane budu u potpunosti informisane o mehanizmu žalbi putem saopštavanja dostupnosti ovog registra, njegove funkcije, kontakt osoba i procedura za podnošenje žalbe u pogođenim područjima.

Bilo koji komentar ili zabrinutost se mogu uputiti JSP-u ili izvođaču verbalno (lično ili putem telefona) ili pismenim putem popunjavanjem obrazaca za žalbe (vidi 0) (putem lične dostave, pošte, faksa ili imejl adrese/broj dat u nastavku), bez ikakvih troškova za podnosioca žalbe. Žalbe se takođe mogu podneti anonimno.

Sve žalbe će biti evidentirane u Registar žalbi i pod određenim brojem i priznate u roku od 5 kalendarskih dana (dijagram toka za obradu žalbi je dat u Aneksu 3). Registar će sadržati sve neophodne elemente za razgraničavanje žalbi po polu osobe koja je ulaže, kao i po vrsti žalbe. Svaka žalba biće registrovana u registru sa sledećim informacijama:

- opis žalbe,
- datum potvrde prijema koja se vraća podnosiocu žalbe,
- opis preduzetih mera (istraga, korektivnih mera) i
- datum rešavanja i zatvaranja/pružanja povratnih informacija podnosiocu žalbe.

Ukoliko je žalba/pritužba nejasna i nedovoljna, JSP će pomoći i obezbediti savetnika prilikom formulisanja/prepravke podneska, kako bi žalba/ pritužba postala jasna, u svrhu

donošenja informisane odluke od strane JSP-a, u najboljem interesu projektom pogođenih osoba.

JSP će uložiti sve razumne napore da reši žalbu nakon priznavanja žalbe. Ukoliko JSP nije u mogućnosti da se bavi pitanjima koja su pokrenuta neposrednim korektivnim merama, utvrdiće se dugoročna korektivna mera. Žalilac će biti obavešten o predloženoj korektivnoj meri i praćenju korektivnih mera u roku od 25 kalendarskih dana nakon prijema žalbe.

Ako JSP nije u mogućnosti da se bavi konkretnim pitanjima pokrenutim putem mehanizma za žalbe ili ako nije potrebna mera, on će pružiti detaljno objašnjenje /obrazloženje zbog čega se pitanje nije rešilo. Odgovor će takođe sadržati objašnjenje o tome kako osoba/organizacija koja je pokrenula žalbu može nastaviti sa žalbama u slučaju da rezultat nije zadovoljavajući.

U svakom trenutku, podnosioci žalbe mogu tražiti druga pravna sredstva u skladu sa pravnim okvirom Kosova, uključujući i formalnu sudsku žalbu.

Za radnike je na raspolaganju poseban mehanizam za žalbe.

Kontakt informacije za pitanja i ulaganje žalbi:

Za: šef JSP-a – gđin. Ardian Begaj,

Ministarstvo infrastrukture

Adresa: Ish Ndertesa e Germise 10000, Priština, Republika Kosovo

Imejl: mi.info@rks-gov.net

Tel/faks: +381 (0)38 211 494

Tel.: +381 (0)38 200 28

Kontakt informacije za pitanja:

Kancelarija za odnose sa javnošću pri Ministarstvu za infrastrukturu

Tel/ faks.: +381 (0)38 200 28 lok. 507

Tel/ faks.: +381 (0)38 200 28 lok. 041

Tel/ faks.: +381 (0)38 200 28 lok. 048

Aneks 1 Zahtev za eksproprijaciju (nezvanični prevod)

REPUBLIKA KOSOVO
MINISTARSTVO ZA INFRASTRUKTURU
ODELJENJE ZA PUTNU INFRASTRUKTURU
REDOSLED PROSLEĐIVANJA

Referenca	2848
Za:	Arben Citaku-generalni sekretar/MŽSPP Afrim Murati-direktor Odeljenja za eksproprijaciju
CC:	
Preko:	Nebih Shatri-generalni sekretar/ (U.D)
Od:	Rame Qupeva- direktor Odeljenja za putnu infrastrukturu Hysen Merovci- rukovodilac Geodetske službe
Predmet:	Pokretanje postupka istraživanja za potrebe eksproprijacije za projekat: „Proširenje nacionalnog puta N2, deonica: ulaz u grad Uroševac“

U prilogu se nalazi istraživanje za potrebe eksproprijacije za projekat: „Proširenje nacionalnog puta N2, deonica: ulaz u grad Uroševac“. Prema ovom zahtevu, eksproprijacija sledećih katastarskih oblasti se mora izvršiti : Staro Selo, Uroševac, Muhadžer Talinovac, Jerli Talinovac, Muhovce i Jerli Prelez.

Istraživanje za potrebe eksproprijacije je izradila projektantska kompanija „InfraPlus“ - Priština, koju je ugovorio MI radi izrade glavnog projekta „Proširenje nacionalnog puta N2, deonica: ulaz u grad Uroševac“. Nakon gore navedenog istraživanja, tražimo pokretanje postupka eksproprijacije.

Aneks – Istraživanje za potrebe eksproprijacije u 3 štampane kopije i na CD-u

S poštovanjem,

Aneks 2 Obrazac žalbe

Referentni broj:	
Puno ime i prezime (opciono)	
Kontakt podaci Molimo Vas da navedete kako želite da budete kontaktirani(pošta, telefon, imejl)	Pošta (Molimo vas navedite adresu): _____ _____ _____ Telefon: _____ Imejl: _____
Željeni jezik komunikacije	Albanski Srpski Engleski (ako je moguće)
Opis incidenta koji doveo do ulaganja žalbe	
	Šta se desilo? Kada se to desilo? Kome se to desilo? Koji je rezultat problema?
Datum incidenta / žalbe	
	Jednokratni incident/žalba (datum _____) Ako se dogodilo više od jednog puta (koliko puta? _____) U toku (problem trenutno postoji)
Kakav biste ishod želeli?	

Potpis: _____
Datum: _____

Molimo vas da ovaj obrazac pošaljete:

JEDINICI ZA SPROVOĐENJE PROJEKTA – MINISTARSTVO ZA INFRASTRUKTURU

Za: gđin. Ardian Begaj

Adresa: Ish Ndertesa e Germise 10000, Priština, Republika Kosovo

Imejl: mi.info@rks-gov.net

Tel./ Faks: +381 (0) 38 211 494, Tel.: +381 (0) 38 200 28

Aneks 3 Dijagram toka obrade žalbe

